

Dosarul nr. 2ra-874/21

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. D. Băbălău)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Panov, L. Pruteanu, I.Țurcan)

ÎNCHEIERE

16 iunie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Iurie Bejenaru
Galina Stratulat

examinând admisibilitatea recursului declarat de „Mobiasbanca-OTP Group”
Societate pe Acțiuni,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de „Mobiasbanca-
OTP Group” Societate pe Acțiuni (anterior Banca Comercială „Mobiasbancă-
Groupe Societe Generale” Societate pe Acțiuni) împotriva Tatianeii Musteața, Ion
Musteața, Cristinei Musteața, Întreprinderii Individuale „Musteața Tatiana” cu
privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată și cererea
reconvențională depusă de Tatiana Musteața împotriva „Mobiasbanca-OTP Group”
Societate pe Acțiuni (anterior Banca Comercială „Mobiasbancă-Groupe Societe
Generale” Societate pe Acțiuni) cu privire la constatarea ca fiind abuzive clauzele
contractuale,

împotriva deciziei din 07 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă:

La 23 ianuarie 2018, BC „Mobiasbancă-Groupe Societe Generale” SA, în
prezent „Mobiasbanca-OTP Group” Societate pe Acțiuni, a depus o cerere de
chemare în judecată împotriva Tatianeii Musteața, Ion Musteața, Cristinei Musteața,
Î „Musteața Tatiana” solicitând încasarea, în mod solidar, a datoriei în sumă de
129561,08 lei și a cheltuielilor de judecată în sumă de 3886,83 de lei, în total suma
de 133447,91 de lei.

În motivarea acțiunii, reclamantul a invocat că, în baza contractelor de credit:
nr. 201701G0300/219/1 din 03 martie 2017, nr. 201608G0300/168/1 din 16
septembrie 2016 și nr. 201606G0300/142/1 din 16 iunie 2016, s-a acordat Tatianeii
Musteața credite în sumă de 50000 de lei, 47000 de lei și 33062 de lei, scadente la
03 martie 2019, la 16 septembrie 2020 și la 16 iunie 2020.

În scopul asigurării obligațiilor de rambursare a creditului contractat în baza
contractului de credit nr. 201701G0300/219/1 din 03 martie 2017, a fost încheiat cu
Ion Musteața contractul de fidejusiune nr. 201701G0300/219/F1 din 03 septembrie
2017, cu Cristina Musteața- contractul de fidejusiune nr. 201701G0300/219/F2 din
03 martie 2017 și cu Î „Musteața Tatiana” - contractul de fidejusiune nr.
201701G0300/219/F3 din 03 martie 2017, care au garantat executarea obligațiilor
Tatianeii Musteața în sumă maximă de 57380 de lei.

Pentru asigurarea obligațiilor de rambursare a creditului contractat în baza contractului de credit nr. 201608G0300/168/1 din 16 septembrie 2016, cu ÎI „Musteața Tatiana” a fost încheiat contractul de fidejusiune nr. 201608G0300/168/F1 din 16 septembrie 2016, cu Ion Musteață-contractul de fidejusiune nr. 201608G0300/168/F2 din 16 septembrie 2016 și cu Cristina Musteața-contractul de fidejusiune nr. 201608G0300/168/F3 din 16 septembrie 2016, fiind garantate obligațiile Tatianeii Musteața în sumă maximă de 49120 de lei.

Întru garantarea asigurării obligațiilor de rambursare a creditului contractat în baza contractului de credit nr. 201606G0300/142/1 din 16 iunie 2016, s-au încheiat contractele de fidejusiune: nr. 201606G0300/142/F1 din 16 iunie 2016 cu ÎI „Musteața Tatiana”, nr. 201606G0300/142/F2 din 16 iunie 2016 cu Ion Musteață și nr. 201606G0300/142/F3 din 16 iunie 2016 cu Cristina Musteața, fiind garantate obligațiile Tatianeii Musteața în sumă maximă de 33930 de lei.

În continuare, reclamantul a pretins că, Tatiana Musteața nu respectă condițiile contractelor de credit menționate, acumulând o datorie totală de 129561,08 lei, după cum urmează:-conform contractului de credit nr. 201701G0300/219/1 din 03 martie 2017 - datoria de 51744,44 de lei, constituită din: suma de 44625,15 lei - datoria la credit; suma de 4027,52 de lei - dobânda calculată și neachitată; suma de 500 de lei - amenda de neexecutare și suma de 2591,77 de lei - dobânda penalizatoare pentru neachitarea la termen a ratelor (pct. 11 din condițiile particulare din contractul de credit);-conform contractului de credit nr. 201608G0300/168/1 din 16 septembrie 2016 - datoria de 47316,35 de lei, formată din: suma de 40523,65 de lei - datoria la credit, suma de 3793,86 de lei - dobânda calculată și neachitată; suma de 858,89 de lei - comision și suma de 2139,95 de lei - dobânda penalizatoare pentru neachitarea la termen a ratelor (pct. 12 din condițiile particulare din contractul de credit); - conform contractului de credit nr. 201606G0300/142/1 din 16 iunie 2016 - datoria de 30500,29 de lei, care include: suma de 26479,25 de lei - datoria la credit; 1988,78 de lei - dobânda calculată și neachitată; suma de 562,16 lei - comision și suma de 1470,10 lei - dobânda penalizatoare pentru neachitarea la termen a ratelor (pct. 12 din condițiile particulare din contractul de credit).

În data de 04 decembrie 2017, pârâtei și fidejuserilor le-au fost înmânate notificările nr. CI/18/01-760, nr. CI/18/01-762 și nr. CI/18/01-761, prin care li s-a comunicat despre rezilierea contractelor de credit: nr. 201701G0300/219/1 din 03 martie 2017, nr. 201608G0300/168/1 din 16 septembrie 2016 și nr. 201606G0300/142/1 din 16 iunie 2016. Totodată, li s-a acordat un termen de 15 zile pentru achitarea tuturor plăților debitoare față de Bancă. Însă, pârâții nu au reacționat, expirând și termenul acordat.

La 26 septembrie 2018, în cadrul ședinței de judecată, Tatiana Musteața a depus cerere reconvențională împotriva BC „Mobiasbancă-Groupe Societe Generale” SA, solicitând recunoașterea ca fiind abuzive clauzele din contractele de credit nr. 201701G0300/219/1 din 03 martie 2017, nr. 201608G0300/168/1 din 16 septembrie 2016 și nr. 201606G0300/142/1 din 16 iunie 2016, încheiate între Tatiana Musteața și BC „Mobiasbancă-Groupe Societe Generale” SA și aplicarea efectelor acestei declarații.

În motivarea cererii reconvenționale, reclamanta a invocat că, la semnarea contractelor de credit, cu excepția contractului nr. 201701G0300/219/1, pârâtul a pus în sarcina sa achitarea unui comision de administrare în mărime de 0,35% lunar de la soldul creditului. Din calculele anexate de pârât, mărimea acestui comision de administrare este substanțială și anume: în sumă de 4493,90 de lei pentru contractul nr.201608G0300/168/1 și în sumă de 3099,33 de lei pentru contractul nr.201606G0300/142/1. În opinia sa, aceste sume, după cum rezultă din definiția dată de contract, pârâtul le primește nejustificat și sunt abuzive, având în vedere că pentru această plată achitată, pârâtul nu îndeplinește niciun serviciu, fiind deci o plată abuzivă pusă pe seama sa.

O altă prevedere abuzivă în contractele de credit nr.201606G0300/142/1 și 201608G0300/168/1, este inserată în pct.12, conform căreia pentru neachitarea în termen, conform graficului de plăți, a ratelor scadente ale creditului, debitorul va achita Băncii dobânda penalizatoare în mărime de 50,00% pe an, calculată pentru fiecare zi de întârziere. Conform pct. 11 din contractul de credit nr. 201701G0300/219/1, această dobândă penalizatoare este formată din rata dobânzii plus 40,00 puncte procentuale, calculată pentru fiecare zi de întârziere.

Reclamanta a opinat că, aceste sancțiuni sunt exorbitante și neproporționale cu scopul urmărit de pârât la semnarea contractelor de credit, fiind abuzive în raport cu garanțiile acordate consumatorilor prin legislația atât națională, cât și internațională în domeniu.

Pct.12 din contractul de credit nr. 201701G0300/219/1 conține o altă clauză abuzivă în detrimentul său, fiind indicat în mod abuziv pentru același fapt de neexecutare a plăților, precum că debitorul va achita Băncii o amendă pentru neexecutare egală cu 1% din valoarea creditului. Aceeași situație abuzivă este identificată și în cazul celorlalte două contracte de credit. Or, în contractul nr. 201608G0300/168/1, în pct. 13.2 se stipulează că în caz de revocare a contractului de credit, cuantumul dobânzii plătitibile de către debitor pentru fiecare zi de utilizare a creditului va constitui 23,18 lei, iar în contractul nr. 201606G0300/142/1, în pct.13.2-în caz de revocare a contractului de credit, cuantumul dobânzii plătitibile de către debitor pentru fiecare zi de utilizare a creditului va constitui 13,04 lei.

Reclamanta a susținut că, toate cele trei contracte de credit au fost asigurate prin garanții, fiind încheiate contracte de fidejusiune cu Ion Musteață, Cristina Musteața și ÎI „Musteața Tatiana”, având o asigurare convenită. Drept urmare, aceste comisioane poartă un caracter abuziv și nejustificat, odată ce au fost incluse pentru acoperirea riscurilor de creditare. Analizând, per ansamblu, toate comisioanele și taxele stabilite de pârât în sarcina sa, a afirmat că, dobânda contractuală pusă pe seama sa este una disproporționată și nerezonabilă, fiind, în consecință, abuzivă. Or, în contractul de credit nr. 201606G0300/142/1 din 16 iunie 2016, dobânda este de 14,40% anual. Peste 3 luni, pârâtul a decis să încaseze, în baza contractului de credit nr. 201608G0300/168/1 din 16 septembrie 2016, deja, o dobândă de 18,00 % anual, fiind în creștere cu 4%, ceea ce este substanțial. Conform contractului nr. 201701G0300/219/1 din 03 martie 2017, dobânda a fost stabilită în mărime de 16,50% anual. Aceste dobânzi pentru utilizarea creditelor nu sunt finale, ele urmând să fie completate cu toate acele comisioane suplimentare prevăzute în contracte și anume: comision de analiză -150 de lei; comision de acordare a creditului -2%; comision de administrare -0,35% lunar; comision de neutilizare -3,00% pe an;

comision de rambursare anticipată-3,00%, minim 3000 de lei; comision de modificare a clauzelor contractuale -0,20% de la sold, minim 1000 de lei; comision de reeșalonare -2,00 %; comision de amânare a achitării creditului -300 de lei; comision de modificare a garanției-0,50 % de la valoarea gajului, minim 1000 de lei. În final, dobânda efectivă (reală/totală) ajunge a fi una exorbitantă și abuzivă în raport cu serviciile acordate de pârât și munca depusă în acest sens.

Prin încheierea protocolară din 26 noiembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central, s-a primit cererea reconvențională pentru a fi examinată odată cu acțiunea inițială.

Prin hotărârea din 28 martie 2019 Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de BC „Mobiasbancă-Groupe Societe Generale” SA și s-a încasat, în mod solidar, de la Tatiana Musteața, Ion Musteață, Cristina Musteața, ÎI „Musteața Tatiana” în beneficiul BC „Mobiasbancă-Groupe Societe Generale” SA datoria în mărime de 129561,08 lei; s-a încasat, în mod solidar, de la Tatiana Musteața, Ion Musteață, Cristina Musteața, ÎI „Musteața Tatiana” în beneficiul BC „Mobiasbancă-Groupe Societe Generale” SA cheltuielile de judecată în mărime de 3886,83 de lei; a fost respins ca neîntemeiată acțiunea reconvențională înaintată de către Tatiana Musteața împotriva BC „Mobiasbancă-Groupe Societe Generale” SA cu privire la constatarea abuzivă a clauzelor contractuale.

Prin decizia din 07 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău s-a admis apelul declarat de Tatiana Musteața și cererea de alăturare la apel depusă de Ion Musteață, Cristina Musteața, ÎI „Musteața Tatiana” și s-a casat hotărârea din 28 martie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, în partea în care s-a dispus încasarea, în mod solidar, a datoriei și a cheltuielilor de judecată de la Tatiana Musteața, Ion Musteață, Cristina Musteața, ÎI „Musteața Tatiana”, cu emiterea unei noi hotărâri în această parte, prin care s-a scos de pe rol cererea de chemare în judecată depusă de BC „Mobiasbancă-Groupe Societe Generale” SA împotriva Tatianeii Musteața, Ion Musteață, Cristinei Musteața, ÎI „Musteața Tatiana” cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată; în rest, a fost menținută hotărârea din 28 martie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

La 07 aprilie 2021, prin intermediul poștei electronice (Vol.II, f.d.84) și ulterior, la 08 aprilie 2021, prin intermediul poștei (Vol.II, f.d.114), „Mobiasbanca-OTP Group” Societate pe Acțiuni a depus cerere de recurs împotriva deciziei din 07 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău, solicitând repunerea în termen a cererii de recurs în temeiul art.116 Cod de procedură civilă, având în vedere recepționarea deciziei motivate a instanței de apel la data de 05 aprilie 2021, admiterea recursului, casarea parțială a deciziei instanței de apel, pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a cererii de apel depuse de intimăți și menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului s-a invocat că, instanța de apel a interpretat eronat circumstanțele de fapt și de drept și, drept consecință, a emis o decizie neîntemeiată care urmează a fi casată. Or, unicul argument care a stat la baza emiterii deciziei, este raportul de expertiză judiciară nr. 974-976 din 27 mai 2020, prin care este expres menționat că, procura nr. 9443 din 14 decembrie 2017 a reprezentantului Băncii a fost executată cu un instrument de scris cu gel albastru, direct pe hârtia documentului. Concluzia este una neargumentată și eronată ori un „Pix cu gel” reprezintă acel instrument cu care s-a aplicat semnătura la care se face trimitere în

raportul de expertiză. Facsimilul nu reprezintă un instrument de scris, respectiv acest fapt se demonstrează repetat și prin faptul că intimații, în cadrul ședinței din 7 iulie 2020, au solicitat concretizări din partea expertului cu privire la acest subiect, însă a fost respins acest demers.

După cum rezultă din practica judiciară a Curții Supreme de Justiție, deși, legislatorul împuternicește instanța de apel de a scoate de pe rol cererea de chemare în judecată prin prisma art. 385 lit. e) Cod de procedură civilă, dacă există temeiurile prevăzute la art. 267, instanța în fiecare caz în parte urmează a verifica aplicabilitatea acestor temeiuri, evitând un formalism excesiv. Or, pe tot parcursul procesului judiciar au fost confirmate valabilitatea împuternicirilor persoanei care a depus cererea de chemare în judecată, Banca fiind reprezentată de un alt angajat, împuternicirile cărui nu au fost contestate și nu au generat nici un dubiu, iar pretențiile față de intimați au fost menținute, inclusiv de noul reprezentant al Băncii.

Recurentul a opinat că, prin decizia contestată, instanța de apel nu s-a pronunțat asupra fondului cauzei, însă prin aplicarea eronată a art. 267 lit. c) din Codul de procedură civilă, a scos de pe rol cererea de chemare în judecată depusă de Banca.

Copia recursului declarat a fost expediat în adresa intimațiilor la 26 aprilie 2021, prin scrisoare de însoțire (Vol.II, f.d.118) și a fost recepționată la 29 aprilie 2021 și 05 mai 2021, conform avizelor de recepție (Vol.II, f.d.119-122).

La 14 mai 2021, Tatiana Musteața, a depus referință la cererea de recurs, contrasemnată de avocatul Constantin Lazari, exprimând poziția în favoarea declarării recursului inadmisibil, având în vedere omiterea termenului de două luni de înaintare a recursului.

Alte referințe la cererea de recurs, în temeiul art. 439 alin.(2) Cod de procedură civilă, până la data judecării cauzei în ordine de recurs, nu au parvenit.

Examinând temeiurile recursului declarat de „Mobiasbanca-OTP Group” Societate pe Acțiuni, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 433 lit. b) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art.434.

Art. 434 alin.(1), (2) Cod de procedură civilă statuează că recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Din materialele cauzei rezultă că, decizia instanței de apel a fost adoptată la 07 iulie 2020 și a fost expediată copia deciziei integrale către participanții la proces, conform scrisorii de însoțire datate cu 05 august 2020, inclusiv prin intermediul poștei electronice (Vol.II, f.d.51). De altfel, în scrisoarea de expediere a copiei deciziei integrale a instanței de apel către participanții la proces, este reflectată adresa de trimitere a corespondenței, nu doar sediul reclamantului/recurentului, însă și adresa electronică litigii@mobiasbanca.md (Vol.II, f.d.51).

Or, această adresă electronică este indicată de către recurent și în corespondența ulterioară emiterii deciziei instanței de apel cu instanțele de judecată (Vol.II, 59, 66, 72, 79).

Completul precizează că, reprezentatul Băncii, în bază de procură, Mihail Miron (Vol.I, f.d.231), la judecarea cauzei în ordine de apel, a fost prezent în

ședințele de judecată desfășurate în instanțe de apel, inclusiv în ședința de judecată din 07 iulie 2020, data când și a fost pronunțat dispozitivul deciziei instanței de apel, exprimând poziția pe marginea apelului formulat de către intimata Tatiana Musteața, precum și cererea de alăturare la apel a lui Ion Musteața, Cristinei Musteața, ÎI „Musteața Tatiana”, aspect reflectat în procesul-verbal al ședinței de judecată (Vol.II, f.d.36-37).

Însă, în data de 10 martie 2021, prin intermediul poștei electronice (Vol.II, f.d.108, 109), „Mobiasbanca-OTP Group” Societate pe Acțiuni, în persoana unui alt reprezentant, Dumitru Florea, a adresat o cerere Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat informația „referitor la faptul la care etapă se află examinarea apelului declarat de Tatiana Musteața împotriva hotărârii Judecătorei Chișinău (sediul Centru) nr.2-223/18 din 28.03.2019 [...]” (Vol.II, f.d.109).

Or, în situația în care Mihail Moraru a participat, în calitate de reprezentant al Băncii, la examinarea cauzei în ordine de apel, în baza procurii nr. 12750, eliberate de „Mobiasbanca-OTP Group” Societate pe Acțiuni, pentru perioada 13 august 2019-31 decembrie 2022 (Vol.I, f.d.231), inclusiv în ședința de judecată în care s-a finalizat examinarea cauzei civile în apel, 07 iulie 2020, este inexplicabilă cererea reprezentantului Băncii, Dumitru Florea, din 10 martie 2021 cu privire la eliberarea informației referitor la etapa judecării apelului.

De altfel, deținerea calității de angajat al Băncii de către Mihail Moraru, la etapa examinării cauzei în ordine de apel, este confirmată prin înscrisurile anexate în copie, autentificate cu ștampila băncii, inclusiv prin extrasul din ordinul de acordare a concediului anual (Vol.I, f.d.230-234).

Pornind de la textul normei de drept citate *supra*, din care se deduce expres că termenul de declarare a recursului este de 2 luni de la data comunicării deciziei integrale, „Mobiasbanca-OTP Group” Societate pe Acțiuni a depus cerere de recurs la 07 aprilie 2021, prin intermediul poștei electronice (Vol.II, f.d.84) și ulterior, la 08 aprilie 2021, prin intermediul poștei (Vol.II, f.d.114).

Argumentele recurentului precum că a luat cunoștință de decizia motivată a Curții de Apel Chișinău la 05 aprilie 2021, nu pot fi reținute în justificarea omiterii termenului, precum nici nu pot duce la considerarea recursului ca fiind declarat în termen.

În context, deși, din corespondența cu instanța de judecată din martie 2021, recurentul pretinde că nu a recepționat decizia, precum și că pe portalul național al instanțelor de judecată ar lipsi informații despre cauza dată, Completul accentuează că, accesând pagina Curții de Apel Chișinău se atestă că decizia integrală din 07 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău a fost publicată la data de 04 august 2020 pe portalul instanței de apel, https://cac.instante.justice.md/ro/pigd_integration/pdf/d8dccbbf-6494-4df0-8af4-26c4692ebdbc. Or, portalul instanței de judecată, la fel, putea servi o sursă de informare despre decizia instanței de apel.

Completul precizează că termenul de declarare a recursului în Secțiunea a 2-a este de 2 luni de la data comunicării deciziei integrale, care este un termen de decădere și nu poate fi restabilit. Or, termenul de decădere este termenul în interiorul căruia persoanele sunt obligate de a-și exercita dreptul de a efectua un act procedural, sub sancțiunea încetării acestui drept.

Respectiv, cererea recurentului formulată în cererea de recurs de a fi repus în termenul de declarare a recursului, urmează a fi respinsă.

Or, art. 434 alin. (2) Cod de procedură civilă stipulează expres că termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Cu referire la argumentul recurentului precum că decizia instanței de apel din 07 iulie 2020 a recepționat-o la 05 aprilie 2021 de la Judecătoria Chișinău, sediul Centru, conform scrisorii de însoțire din data de 30 martie 2021, Completul precizează că, aceasta a fost expediată ca urmare a adresării Băncii din 26 martie 2021 (Vol.II, f.d.107), însă persoana juridică „Mobiasbanca-OTP Group” Societate pe Acțiuni nu a argumentat ce a împiedicat-o de a solicita eliberarea unei copii de decizie anterior, or, reprezentantul Băncii a fost prezent la judecarea cauzei în ordine de apel, inclusiv la pronunțarea dispozitivului deciziei din 07 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău.

Instanța de recurs nu neagă obligația instanței de apel de a expedia decizia integrală părților în virtutea art. 389 alin. (6) Cod de procedură civilă, conform căruia decizia integrală se remite părților în termen de 5 zile de la semnare, ceea ce și s-a efectuat, prin scrisoarea din 05 august 2020, aspect conturat supra. Însă, la caz, de către recurent nu a fost justificată scurgerea acestui interval mare de timp, ulterior pronunțării deciziei instanței de apel, 07 iulie 2020 și adresarea către instanța de apel abia la 10 februarie 2021, prin intermediul poștei electronice (data formulării cererii se deduce din textul răspunsului Curții de Apel Chișinău, Vol.II, f.d.67), fără nicio acțiune din partea Băncii, având în vedere că cererea de chemare în judecată inițială a fost formulată de Bancă (Vol.I, f.d.4-6). În special, nu poate fi ignorat nici faptul că reprezentantul Băncii a fost prezent în cadrul ședințelor de judecată în instanța de apel, inclusiv la pronunțarea dispozitivului deciziei din 07 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău.

Alegația recurentului precum că intimații, la fel, nu ar fi recepționat decizia instanței de apel, având în vedere solicitarea individuală de eliberare a actului judecătoresc, instanța de recurs o consideră irelevantă. Or, cererea Tatianeii Musteața, înregistrată la 16 octombrie 2020 privind eliberarea actului judecătoresc, vizează eliberarea hotărârii primei instanței și a deciziei instanței de apel cu „mențiunea că sunt irevocabile”, dar nu pentru cunoștință (Vol.II, f.d.56). De altfel, din textul cererii menționate se profilează că solicitarea ei este adresată ca urmare a expirării termenului de două luni de contestare a deciziei instanței de apel.

Subsecvent, Completul reiterează că termenul de decădere este intervalul de timp în interiorul căruia titularul unui drept subiectiv este obligat, printr-o dispoziție legală imperativă, să-și exercite acel drept, într-un anumit mod sau în anumite condiții, sub sancțiunea stingerii dreptului respectiv. Termenul de decădere are ca efect pierderea dreptului subiectiv însuși, acest termen nu poate fi suspendat sau întrerupt și este incompatibil cu instituția repunerii în termen.

În această ordine de idei, Completul relevă că, la caz, depunerea cererii de recurs s-a realizat cu omiterea termenului legal, în situația în care recurentul urma a se interesa de soarta dosarului. Or, părțile trebuie să ia măsuri în intervale rezonabile de timp pentru a afla despre progresul procedurilor judiciare despre care aceștia cunosc, în special în caz, procesul civil a fost inițiat la cererea recurentului.

Astfel, în situația relatată, având în vedere diligența părților de a urmări desfășurarea procesului, precum și obligația participanților la proces, în contextul prevederilor art. 56 alin. (3), art. 61 alin.(1) Cod de procedură civilă, de a se folosi cu bună-credință de drepturile lor procedurale, Completul conchide că recurentul a

eludat obligația de valorificare a drepturilor procedurale în termenul stabilit de legiuitor.

De altfel, Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă a relevat că ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protejarea drepturilor sale de acces la instanță (a se vedea cauzele Van Harn vs. Germania, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007).

În fiecare caz, instanțele naționale trebuie să verifice dacă motivele privind extinderea termenului limită pentru recurs poate să justifice ingerința în principiul *res judicata*, în special dacă legislația națională nu limitează discreția fie în ceea ce privește timpul sau motivele pentru extinderea termenului limită (a se vedea Ponomaryov v. Ucraina, nr.3236 / 03, §§ 41, 3 aprilie 2008).

Or, în cauza Bodiu vs Republica Moldova, cererea nr. 7516/10, hotărârea din 18 iunie 2019, §§ 23-24, Curtea a considerat că prin admiterea recursului după scurgerea unei perioade considerabile de timp și în absența vreunei explicații plauzibile de ce nu a făcut-o mai devreme, a adus la zero tot procesul judiciar, care s-a finalizat cu o decizie definitivă și executorie și astfel a constituit *res judicata*. Astfel, Curtea Supremă de Justiție a încălcat principiul securității raporturilor juridice și a încălcat dreptul reclamantului la un proces echitabil în sensul Articolului 6 § 1 din Convenție, astfel a avut loc violarea Articolului 6 § 1 din Convenție (a se vedea Brumărescu vs Romania [GC], nr. 28342/95, §§ 61 și 62).

Adițional, Completul notează că, în jurisprudența CtEDO, în cauzele față de Republica Moldova, s-a mai punctat că legislația moldovenească prevede un termen limită de adresare cu recurs până a deveni o decizie definitivă. Astfel, Curtea a constatat o violare atunci când autoritățile au admis un recurs depus după expirarea termenului de prescripție (Melnic c. Moldovei, §§ 41- 43; Istrate c. Moldovei, nr. 53773/00, §§ 53 - 55, 13 iunie 2006). În consecință, Curtea a constatat o violare a art. 6 § 1 CEDO în ceea ce privește principiul securității raporturilor juridice.

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de „Mobiasbanca-OTP Group” Societate pe Acțiuni, or, recursul a fost declarat cu omiterea termenului prevăzut de lege.

În conformitate cu art. 433 lit. b), art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se respinge cererea formulată de „Mobiasbanca-OTP Group” Societate pe Acțiuni în recurs cu privire la repunerea în termenul de declarare a recursului.

Se consideră inadmisibil recursul declarat de „Mobiasbanca-OTP Group” Societate pe Acțiuni împotriva deciziei din 07 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Iurie Bejenaru

Galina Stratulat